

פרשת בשלח

קדימת הנשים לאנשים

אחד מחידושיו של הרבי הרי"צ (רבי יוסף יצחק, הרבי הקודם) היה התמסרותו לפעול ולהשפיע על נשי ובנות ישראל (מה שעד אז היה מוגבל ביותר, ובפרט לנשיא בישראל), מתוך הדגשת מעלתן המיוחדת, הבאה לידי ביטוי הן בהיסטוריה היהודית, והן בהשפעתן הממשית על צביון ביתן הפרטי, וממילא על עם ישראל כולו: אנו מוצאים כי בעניינים עיקריים, השייכים לכלל ישראל, קדמו הנשים לאנשים: במתן תורה - מצווה ה' את משה לומר את הצווים קודם לנשים, ורק אחר כך לגברים, ובנדבת המשכן - מציינת התורה כי הנשים הביאו את תרומתן לבניית המשכן לפני הגברים ותרומתן הייתה העיקר בתרומה למשכן.

אולם לא רק עניין של זמן יש כאן, אלא בשני עניינים אלו קדמו הנשים לגברים גם מבחינת מעלתן: במתן תורה - כאשר הנשים סרבו לתת את הזהב של תכשיטיהן לעשיית העגל (שהוא ההפך ממתן תורה) בעוד למשכן נתנו אותו ברצון, ובבניית המשכן - כאשר הנשים טוו את צמרן של העיזים במומחיות יוצאת דופן, בעוד העיזים בחיים, והצמר מחובר לגופן, דבר שהוסיף באיכות ויפוי היריעות אותן טוו.

אולם המעלה המיוחדת ביותר של הנשים קשורה לגאולה: הן על גאולת מצרים, והן על הגאולה העתידה נאמר כי הן בזכות 'נשים צדקניות' שיש בדור. ולא עוד אלא שבגאולה תתגלה מעלתן של הנשים על האנשים כמו שכתוב "נקבה תסובב גבר" וכן "אשת חיל עטרת בעלה", ובגלל שאנו הדור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה, לכן התמסר כל כך הרבי הרי"צ לפעול ולהשפיע על הנשים.

הרבי הרי"צ והנשים

יום הילולא של צדיק הוא היום המבטא את סיכום חייו ועבודתו בעולם, ומעניין לראות שאצל הרבי הרי"צ, שנפטר ב' שבט, קשור יום זה במספר קשרים דווקא ל...נשים!

מאמר החסידות האחרון שנתן האדמו"ר הרי"צ ללמוד בערב הסתלקותו הוא מאמר המתחיל ועוסק בביאור הפסוק "באתי לגני אחותי כלה" - וניתן לרגל יום השנה לסבתו - הרבנית רבקה, אשת האדמו"ר המהר"ש, שנפטרה גם היא ב' שבט. המאמר הממשיך לו, ניתן בהקשר ליום השנה של אמו - הרבנית שטערנא שרה, אשת האדמו"ר הרש"ב, שנפטרה ב'ג שבט.

בכלל המאמר כולו מדבר על המשכת וגילוי השכינה פה בארץ על ידי עבודת ישראל, דבר בו יש לנשים מעלה מיוחדת, שכן להן שייכות מיוחדת לעבודה עם העולם, וממילא להמשכת השכינה לארץ. גם הפסוק מ'שיר השירים' הפותח את המאמר, "באתי לגני אחותי כלה", הוא דברי ה' לבני ישראל (המכונים 'כנסת ישראל') כאשר הם משולים לכלה והקב"ה לחתן, ופסוק זה מבטא את המעלה והחביבות של הנשים ('כנסת ישראל') דווקא.

האור שמפיצות הנשים

הסתלקותו של הרבי הרי"צ הייתה בשבת קודש פרשת 'בא', הפרשה בה מסופר על יציאת מצרים (שהייתה כאמור, בשכר נשים צדקניות), כאשר על הפסוק הראשון בפרשה אומר הזוהר שהקב"ה הכניס את משה עד לדרגה הנעלית ביותר באלוקות, הדרגה ממנה יוצאים כל האורות הקדושים באופן בלתי מוגבל כלל (= "אתפריעו ואתגליין מיניה כל נהורין"). דבר זה מסכם גם את עבודתו של הרבי הרי"צ בהארת העולם על ידי "נר מצווה ותורה אור".

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

גם בעניין זה מודגשת השייכות לנשי ישראל, שהרי אחת המצוות העיקריות שנתנו לנשי ישראל היא מצוות נר שבת ויום טוב, מצווה בה מקבלות הנשים את השבת עוד לפני קבלת השבת של האנשים הנעשית רק בתפילת ערבית ובקידוש.

ועוד בעניין "נר מצווה ותורה אור" - מניין מצוות העשה שניתנו לנו הם רמ"ח (248) ובתוספת 2 - כנגד שני הקווים של אהבה ויראה, שעל ידיהם נעשה קיום המצוות בשלמות - אנו מגיעים ל-250 שזו בדיוק הגימטרייה של המילה 'נר', הרומז גם למצוות נר שבת בו מאירות הנשים את ביתן והעולם כולו באור התורה.

הנשים בפרשה

בפרשת בשלח (לעיתים יום ההילולא חל בשבוע של פרשה זו) - מסופר על שירת הים, ובסיומה כתוב: "ותקח מרים הנביאה אחות אהרון את התוף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתופים ובמחולות..." שירתן של הנשים על נס קריעת ים סוף (בו הייתה שלמות גאולת מצרים - שכן המצרים טבעו בים והוסר האיום מעל בני ישראל), הייתה בשמחה רבה יותר משל האנשים - והתבטאה אף "בתופים ובמחולות". ולא עוד אלא שרש"י בפרושו על פסוק זה מציין כי הנשים שבאותו דור, מאחר שהיו בטוחות כל כך בגאולה ובניסים שיהיו בה - הביאו איתן תופים שהכינו לעצמן על מנת לשבח בהם את ה' על הניסים.

ולמה באמת שמחו הנשים יותר מהגברים? התשובה רמוזה כבר בשמה של מרים הנביאה, שניבאה על הולדת משה והגאולה שהוא יביא, ומאז הייתה מצפה בכליון עיניים מתי תתקיים נבואתה. וכתוב במדרש שהיא נקראה מרים "על שם המירור" שכן המרירות שלה על קושי ואריכות הגלות הייתה גדולה במיוחד, וכגודל המרירות - גודל השמחה. יתרה מכך, עצם המרירות על הגלות, והציפייה והתשוקה לגאולה - הם אלו שבזכותם זכו ישראל לגאולה!

דבורה הנביאה

גם בהפטרה מוצאים אנו תזכורת למעלתן של נשי ובנות ישראל והבאת הגאולה על ידן: הפטרה בכלל קשורה עם עניין הגלות, שכן בתקופה בה גזרו על ישראל שלא יקראו בתורה, קראו בנביאים מעניין הפרשה. ולכן בעצם עניין ההפטרה מודגשת מעלת הנשים בזמן הגלות, היינו - מעלת עבודתן בהבאת הגאולה.

ונשאלת השאלה: מדוע קוראים בהפטרה דווקא על שירת אשה, כאשר בפרשה מסופר גם על שירת הגברים? אלא, זאת משום ששירת הנשים עם מרים הייתה באופן נעלה יותר משירת האנשים - בתופים ובמחולות.

ועוד: בתחילת הפטרת השבוע כתוב "ודבורה אשה נביאה אשת לפידות", אומרת על כך הגמרא שהיא נקראה "אשת לפידות" על שם שהייתה מכינה פתילות למקדש (משכן שילה) - כשדוגמתו בבית היהודי (ה"מקדש הפרטי" של כל אחד ואחת מישראל) - פעולתן של נשי ובנות ישראל בהדלקת נרות שבת להאיר את הבית כולו, ועל ידו את הסביבה כולה והעולם כולו, בדוגמת הפתילות למקדש שעשתה דבורה איתן האירו את המקדש והעולם כולו, כמו שכתוב "ממנו (מהמקדש) אורה יוצאה לעולם".

פרט נוסף הוא בכך שהנביא מציין בקשר לדבורה "והיא יושבת תחת תומר דבורה" - מקום בו אין חשש יחוד - דבר המבטא את מעלת הצניעות של נשי ישראל - היסוד עליו נשען כל בית ישראל.

גם סיום ההפטרה - "ותשקוט הארץ ארבעים שנה", רומז על מעלתן של נשי ישראל, שבזכות התנהגותן בדרכה של דבורה זוכים להגיע למצב של "ותשקוט הארץ" עד לשקט שבשלמות הארץ בגאולה האמיתית והשלמה.

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

העבודה של נשי ישראל

לאור מעלותיהן אלו של נשי ישראל, ובמיוחד בימים אלו, בהן חלים יום ההילולא של הרבי הריי"צ וימי ההילולא של הרבניות הצדקניות - הרי אלו ימי סגולה להוספה מיוחדת בכל העניינים של נשי ישראל שהנהגתן תהיה ברוחן של הרבניות הצדקניות, דבר המביא לא רק להמשך חייהן הרוחניים של הרבניות ("מה זרען בחיים אף הן בחיים"), אלא אף מביא את הגאולה האמיתית והשלמה בה יקומו כולם לתחייה ויחיו גם בגשמיות. הוראה נוספת בנושא השירה - כפי שלמדים משירת מרים ודבורה: שכשם שביציאת מצרים מובטחות היו הנשים על הגאולה והניסים ולכן הכינו להן והוציאו איתן תופים, כך גם אנו היום צריכות להיות מובטחות בכך, ואכן מובטחות אנו! ומתוך כך, יחד עם המרירות על אורך הגלות, המתבטאת בצעקה מכל הלב "עד מתי, עד מתי, עד מתי!" - עלינו להיות חדורות בשמחה גדולה ביותר שבאה לידי ביטוי בשירה - בתכלית הצניעות כמובן, כפי שלמדים מדבורה - עם תופים ומחולות על בוא הגאולה האמיתית והשלמה, ו"הנה זה (המלך המשיח) בא" וכבר בא!

שירה בתופים ובמחולות על בוא הגאולה (מדברי הרבי בשיחה)

כשם שביציאת מצרים "מובטחות היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם ניסים והוציאו תופים ממצרים", כך גם בהגאולה מגלות זה האחרון, שנשי ישראל הצדקניות צריכות להיות מובטחות ובודאי מובטחות הן שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלמה, ועד שמתחילות תיכף (ברגעי הגלות האחרונים) בהשירה ובתופים ובמחולות, על בוא הגאולה האמיתית והשלמה!

"המעשה הוא העיקר" - ההוראות לפועל שמביא הרבי בשיחה

- להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בכל עניני העבודה של נשי ישראל שהנהגתן תהיה ברוחן של הרבניות הצדקניות שיום ההילולא שלהן חל בימים אלו.
- להיות חדורים יחד עם המרירות על אורך הגלות, (הבאה לידי ביטוי בצעקה "עד מתי!")
- ברגש שמחה גדולה ביותר (שבאה לידי ביטוי בשירה) מצד גודל הביטחון ש"הנה זה (המלך המשיח) בא" וכבר בא!